

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pkf.II.20.169/2024/2. szám

A Debreceni Ítéltábla a dr. Pauló Katalin ügyvéd (cím) által képviselt kérelmező neve (cím) kérelmezőnek a dr. Varga István ügyvéd (cím) által képviselt Budapest Környéki Törvényszék (cím) kérelmezett ellen vagyoni elégtétel megfizetésére irányuló nemperes eljárásban a Debreceni Törvényszék 17.Pk.21.873/2023/9. számú végzése ellen a kérelmező által 11. sorszám alatt és a kérelmezett által 10. sorszám alatt előterjesztett fellebbezéseit folytán meghozta a következő

végzést:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság végzésének nem fellebbezett részét nem érinti; a fellebbezett részében részben megváltoztatja és a kérelmezett által megfizetendő vagyoni elégtétel összegét 1 264 400 (egymillió-kétszázhatvannégyezer-négy száz) forintba leszállítja, az általa a kérelmezőnek megfizetendő elsőfokú perköltség összegét 100 000 (száz ezer) forintba felemeli; míg a kérelmező által a Magyar Állam javára megtérítendő eljárási illeték összegét 3886 (háromezer-nyolcszáznyolcvanhat) forintba felemeli, az állam terhén maradó illeték összegét 37 898 (harminchétezer-nyolcszázkilencvennyolc) forintba leszállítja. Ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyja.

Megállapítja, hogy a felek a másodfokú eljárással felmerült költségeiket maguk kötelesek viselni.

Kötelezi a kérelmezőt 7784 (hétezer-hétszáznyolcvannégy) forint fellebbezési illeték az állam javára megfizetésére.

A kérelmező az elsőfokú és a fellebbezési illetéket az állami adó- és vámhatóság 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára legkésőbb e végzés meghozatalának keltétől számított 60 (hatvan) napon belül köteles megfizetni. Az illeték megfizetése során a Debreceni Ítéltábla megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát közleményként fel kell tüntetni.

Megállapítja, hogy 14 888 (tizennégyezer-nyolcszáznyolcvannyolc) forint fellebbezési illeték az állam terhén marad.

Ez ellen a végzés ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

A tényállás

[1] A kérelmező 2014. március 24. napján nyújtott be keresetlevelet a Monori Járásbíróságon házasság felbontása és járulékai, valamint házastársi közös vagyon megosztása iránt. Az elsőfokú bíróság 2018. április 25. napján meghozott részítéletével a felek házasságát felbontotta; rendelkezett a felek közös kiskorú gyermeke vonatkozásában a szülői felügyelet gyakorlásáról, a gyermek és a kérelmező közötti kapcsolattartás szabályozásáról, valamint a gyermektartásdíjról. A kérelmező 2018. június 13. napján kérte az ítélet kiegészítését, a részítéletet a bíróság a 2019. január 24. napján megtartott tárgyaláson egészítette ki.

[2] Az elsőfokon eljáró bíróság a részítélet kihirdetését követően, 2018. április 25. napján hozott 65. számú végzésével a felperes kérelmező vagyonjogi keresetének tárgyalását a részítélet jogerőre emelkedéséig felfüggesztette. A részítélet 2018. július 9. napján jogerőre emelkedett, a bíróság a felfüggesztés megszüntetéséről 2019. február 25. napján rendelkezett.

Az elsőfokú bíróság 2023. március 28. napján 13.P.20.288/2019/105. szám alatt hozott ítéletet a házastársi vagyonközösség megosztásáról. A fellebbezés folytán eljáró Budapest Környéki Törvényszék a másodfokú – 1.Pf.20.488/2023/7. szám alatti – ítéletét a kérelmező jelenlétében 2023. október 10. napján hirdette ki.

A kérelem és az ellenirat

[3] A kérelmező az eljárás elhúzódása miatt a kérelmezettet 2014. március 25. és 2023. október 10. közötti 3482 nap után összesen 1 392 800 forint vagyoni elégtétel, valamint 300 000 forint eljárási költség megfizetésére kérte kötelezni.

[4] A kérelmezett elleniratában a kérelmet 1739 napra számított összesen 695 600 forint vonatkozásában kérte elutasítani, valamint kérte a perköltség mérséklését is.

[5] Az eljárás számított időtartamából a polgári peres eljárás elhúzódásával kapcsolatos vagyoni elégtétel érvényesítéséről szóló 2021. évi XCIV. törvény (a továbbiakban: Pevtv.) 15. § (4) bekezdése alapján az eljárás elhúzódása miatti kifogás előterjesztésének hiányában kérte levonni a *2014. június 5. és 2014. augusztus 21. közötti 78 napot*, mivel a kérelmező nem sérelmezte, hogy a bíróság a keresetpontosítás beérkezését követően 30 napon túl sem intézkedett; a *2014. szeptember 20. és 2014. november 27. közötti 69 napot*, mivel a kérelmező nem sérelmezte, hogy a bíróság az új bíró kijelöléséről határidőben nem intézkedett; a *2014. november 28. és 2015. március 12. közötti 105 napot*, mert a bíró kijelölését követően a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: 1952. évi Pp.) 95. § (1) bekezdésében meghatározott általános ügyintézési határidőben nem intézkedett; a *2015. január 23. és 2015. április 8. közötti 76 napot*, mivel a kérelmező nem sérelmezte, hogy a bíróság az 1952. évi Pp. 156. § (3) bekezdése ellenére az ideiglenes intézkedésről nem meghatározott; a *2015. július 2. és 2015. október 20. közötti 111 napot*, mert a kérelmező nem sérelmezte, hogy a bíróság az 1952. évi Pp. 285. § (4) bekezdésében meghatározott határidőn túl rendelkezett a folytatólagos tárgyalás kitűzéséről; a *2016. február 22. és 2016. július 18. közötti 148 napot* és a *2016. szeptember 22. és 2016. december 13. közötti 83 napot*, valamint a *2018. augusztus 27. és 2018. november 29. közötti 95 napot* mivel a kérelmező nem kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság az 1952. évi Pp. 142. § (1) bekezdésével ellentétben nem rendelkezett a tárgyalás elhalasztásával egyidejűleg új határnap kitűzéséről; a *2016. október 24. és 2017. június 26. közötti 246 napot*, ugyanis a kérelmező nem kifogásolta, hogy az eljáró bíróság a szakvélemény késedelme miatt a szakértővel szemben nem intézkedett; a *2018. március 5. és 2018. március 19. közötti 15 napot*, mivel a kérelmező nem sérelmezte, hogy a bíróság a szakértői díjat késedelmesen állapította meg; a *2018. május 25. és 2018. június 4. közötti 10 napot*, mivel a kérelmező nem sérelmezte az elsőfokú részítélet késedelmes írásba foglalását; a *2018. július 29. és 2019. február 25. közötti 232 napot*, mert a kérelmező nem kifogásolta a részítélet jogerőre emelkedése megállapításának elmaradását; a *2021. november 29. és 2022. június 23. közötti 207 napot*, mivel a kérelmező nem sérelmezte a szakértői vélemény késedelmes előterjesztése miatt szükséges intézkedések elmulasztását (ezen időpont vonatkozásában hivatkozott a Pevtv. 15. § (5) bekezdésére is); és a *2023. február 23. és 2023. március 28. közötti 34 napot*, mivel a kérelmező nem sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság az 'bank neve' részéről megküldött adatokat az általános ügyintézési határidőben a felek részére nem küldte meg.

[6] Kérte továbbá az eljárás figyelembe vehető időtartamát csökkenteni a *2020. március 16. és 2020. június 9. közötti 86 nappal*, mivel a tárgyalást a Covid-19 fertőzés miatt bevezetett vészhelyzetre tekintettel a 45/2020. (III.14.) Kormányrendelet 1. § szerinti rendkívüli ítélkezési szünet miatt kellett elhalasztani. Az eltelt idő mindkét fél és a bíróság érdekkörén kívül felmerült ok következménye volt, ezért a Pevtv. 15. § (3) és (4) bekezdése szerint nem vehető figyelembe. Hasonlóképpen a Pevtv. 15. § (3) és (4) bekezdése alapján kérte levonni a *2021. március 8. és 2021. április 9. közötti 33 napot*, mert a tárgyalás

elhalasztására a veszélyhelyzet során érvényesülő egyes eljárásjogi intézkedések újbóli bevezetéséről szóló 112/2021. (III.6.) Kormányrendelet alapján volt szükség.

[7] A Pevtv. 15. § (5) bekezdése alapján kérte továbbá az eljárás számított időtartamából levonni a *2022. június 23. és 2022. október 11. közötti 111 napot*, mivel a szakértő szakértői véleményét akként terjesztette elő, hogy annak CD mellékletét csupán egy példányban nyújtotta be, ezért a tárgyalást el kellett halasztani. Jelezte az egyes időtartamok közötti átfedést és az ezzel érintett időtartamokat csupán egyszer kérte figyelembe venni.

Az elsőfokú végzés

[8] Az elsőfokú bíróság kötelezte a kérelmezettet a kérelmező javára 1 293 200 forint vagyoni elégtétel, valamint 87 870 forint perköltség megfizetésére, ezt meghaladóan a kérelmet elutasította. Kifejtette, hogy a bírói gyakorlat alapján a féltől abban az esetben várható el eljárás elhúzódása miatti kifogás előterjesztése, ha a bíróság olyan mértékben mulasztotta el az észszerű időn belüli eljárási kötelezettségét, amely a rá vonatkozó eljárási szabályok betartásában alappal bízó fél számára nyilvánvaló és egyértelműen felismerhető, továbbá az eljárási kötelezettség megszegésére vonatkozó jelzéstől alappal várhatja a sérelem kellő időben és eredményességgel történő orvoslását. Kifejtette, hogy az 1952. évi Pp. 95. § vagy 142. § megsértése esetén az intézkedésre előírt határidőt követő naptól nem várható el a féltől az eljárás elhúzódása miatti kifogás előterjesztése; a Pevtv. 15. § (5) bekezdésében foglalt mérlegelési kötelezettség alapján az egyes mulasztások vonatkozásában külön-külön kell értékelni, hogy az mely időponttól elvárható.

[9] Az elsőfokú bíróság az eljárás teljes időtartamából a Pevtv. 15. § (4) bekezdése alapján levonta a következő időszakokat:

[10] *A 2015. július 2. és 2015. október 20. közötti időszakot*, hiszen a kérelmező 2015. június 2. napján már maga is kérte a tárgyalás kitűzését, amelynek a bíróság 30 napon belül nem tett eleget; ezt követően elvárható volt tőle az eljárás elhúzódása miatti kifogás előterjesztése.

[11] *A 2016. november 1. és 2016. december 13. közötti 43 napot*. Rögzítette, hogy a bíróság a 2022. szeptember 21. napjára kitűzött tárgyalást bombariadó miatt halasztotta el; a kérelmező ezt követően 2016. szeptember 26. napján bizonyítási indítványt terjesztett elő, azonban további intézkedés 2016. december 13. napjáig nem történt. Érvelése szerint az inaktivitás észlelése legkésőbb 2016. november 1-jétől a kérelmezőtől már elvárható volt.

[12] Levonta továbbá a *2018. augusztus 27. és 2018. november 29. közötti 95 napot*, mivel ezen időszakban a kérelmező – habár lehetőség lett volna rá – nem sérelmezte az eljárás elhúzódását és az 1952. évi Pp. 142. § (1) bekezdésének megsértését, a folytatólagos tárgyalás határnapjának késedelmes kitűzését.

[13] Ugyanakkor nem találta indokoltnak levonni az eljárás teljes időtartamából a következő időszakokat:

[14] *A 2014. június 5. és 2014. augusztus 21. közötti időtartamot*, figyelemmel arra, hogy a törvénykezési szünetre is tekintettel a kérelmezőtől nem volt elvárható a bíróság inaktivitásának a felismerése és eljárás elhúzódása miatti kifogás előterjesztése.

[15] *A 2014. szeptember 20. és 2014. november 27. közötti 69 napot*, mivel az első tárgyalás elhalasztása az alperes idézésének szabálytalansága miatt szükségszerű volt, az ügy átszignálása miatt nem volt elvárható a kérelmezőtől a per ezen szakaszában eljárás elhúzódása miatti kifogás benyújtása.

[16] Szintén nem találta indokoltnak levonni a *2014. november 28. és 2015. március 12. közötti 105 napot*, hiszen ezen időszakban a kérelmező keresetváltoztatást és ideiglenes intézkedés iránti kérelmet is benyújtott, ezért nem volt egyértelmű részére a kifogás

előterjesztése. A bíróság 2014. március 12. napján a tárgyalást kitűzte, ezt követően az eljárás elhúzódása miatti kifogás előterjesztése akkor sem volt indokolt, ha a bíróság a kérelmező ideiglenes intézkedés iránti kérelmét még nem bírálta el.

[17] A 2016. február 22. és 2016. július 18. közötti 148 napot, mivel ezen időszakban a bíróság részéről inaktivitás nem volt tapasztalható, a bíróság bizonyítási cselekményeket végzett.

[18] A 2016. szeptember 22. és 2016. október 31. közötti időszakot, mivel akként mérlegelte, hogy habár a tárgyalás elhalasztását követően a bíróságnak a folytatólagos tárgyalás kitűzéséről kellett volna rendelkeznie, az eljárási határidők betartásában alappal bízó féltől csak 2016. november 1-jétől kezdődően volt elvárható a bíróság inaktivitásának észlelése és kifogás előterjesztése.

[19] A 2016. október 24. és 2017. június 26. közötti 246 napot, mivel a bíróság az eljárás befejezése érdekében szükséges intézkedéseket foganatosított azon időszak alatt is, amíg a pszichológus szakértő a szakvéleményét nem terjesztette elő.

[20] Szintén nem találta indokoltnak a 2018. március 5. és 2018. március 19. közötti 15 nap, valamint a 2018. május 25. és 2018. június 4. közötti 10 nap levonását, mert a szakértői díj megállapításának, illetőleg a részítelet írásba foglalásának késedelme az eljárás előrehaladását nem gátolta, illetőleg a mulasztás csekély mértéke miatt nem volt elvárható az eljárás elhúzódása miatti kifogás előterjesztése.

[21] A 2018. július 9. és 2019. február 25. közötti időtartam tekintetében a 2018. augusztus 27. és 2018. november 29. közötti időtartamon túl további levonást nem talált indokoltnak, figyelemmel arra is, hogy a bíróság 2018. december 28. napján tárgyalást tűzött ki.

[22] A 2020. március 16. és 2020. június 9. közötti 86 napot, mivel a pandémia miatt bevezetett vészhelyzet nem a felek érdekkörében merült fel, így arra a Pevtv. 15. § (3) bekezdése nem alkalmazható, továbbá indokolatlan és észszerőtlen lett volna a kérelmező részéről az eljárás elhúzódása miatti kifogás előterjesztése is. Ugyanezen oknál fogva indokolatlannak találta a 2021. március 8. és 2021. április 9. közötti 33 nap levonását is.

[23] A 2021. november 29. és 2022. június 23. közötti 207 napot, mivel a bíróság a szakértői vélemény beérkezéséig eltelt időben más bizonyítási cselekményeket végzett, a szakértőt többször felhívta a szakvélemény előterjesztésére, ezért nem volt elvárható a kérelmezőtől eljárás elhúzódása miatti kifogás előterjesztése.

[24] Szintén nem vonta le a 2022. június 23. és 2022. október 11. közötti 111 napot, mivel önmagában a Pevtv. 15. § (5) bekezdése alapján levonásra nincs mód. A CD mellékletek megküldését a bíróság mulasztotta el, a kérelmező részéről eljárás elhúzódása miatti kifogás előterjesztése nem volt elvárható.

[25] Mindezekre figyelemmel a felek által megjelölt 3482 napból 249 nap levonását tartotta indokoltnak, a figyelembe veendő időtartamot 3233 napban határozta meg és ennek alapján kötelezte a kérelmezettet a 372/2021. (VI.30.) Kormányrendelet alapján számított összeg megfizetésére.

[26] A perköltség tekintetében a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet (a továbbiakban: Ükr.) 2. § (1) bekezdés szerinti ügyvédi munkadíjat a 2. § (2) bekezdés szerint mérsékelte. Figyelembe vette, hogy az ügyvédi tevékenységet a kérelmező jogi képviselője nemperes eljárásban fejtette ki, mely esetben indokolt a peres eljáráshoz képest mérsékeltebb összegű ügyvédi munkadíj megállapítása, továbbá értékelte, hogy a kérelmező jogi képviselője csupán a kérelmet és mellékleteit nyújtotta be, melyre tekintettel egy 4-6 órás ügyvédi tevékenység volt figyelembe

vehető. A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (2) bekezdését is figyelembe véve az ügyvédi munkadíjat a kérelmező 92,85 %-os pernyertességével arányosan állapította meg, figyelembe véve a kérelmezett részére 7,15 %-os pernyertességével arányosan megállapítható ügyvédi munkadíjat is.

A fellebbezés és a fellebbezésre tett észrevétel

[27] A kérelmező fellebbezésében az elsőfokú végzés részbeni megváltoztatásával kérte a kérelmezettet 1 392 800 forint vagyoni elégtételben és az elsőfokú eljárás vonatkozásában 200 000 forint perköltségben marasztalni.

[28] Sérrelmezte, hogy az elsőfokú bíróság az eljárás számított időtartamából levonta a 2015. július 2. és 2015. október 20. közötti 111 napot, mivel érvelése szerint az 1952. évi Pp. 114/A. §-ában szabályozott eljárás elhúzódása miatti kifogás nem alkalmas arra, hogy a kérelmező a kívánt intézkedést elérje. Amennyiben a kifogás alapos, a bíróságnak 8 napon belül kell intézkednie; azonban, ha a bíróság az eljárási kifogást nem találja alaposnak, akkor azt elutasítja, mely végzés ellen fellebbezésnek van helye, ami ténylegesen az eljárás elhúzódását okozza. A félnek az a kötelezettsége, hogy a rá vonatkozó határidőket betartsa; a bíróság kötelezettsége, hogy a rá irányadó határidőknek megfelelően és minden alkalmas módon előmozdítsa az eljárás észszerű határidőn belül történő befejezését. Ebből következően nem a félnek kell rászorítania a bíróságot arra, hogy a per észszerű időn belül befejeződjön. Ugyanezen ok miatt sérrelmezte a 2016. november 1. és 2016. december 13. közötti 43, valamint a 2018. augusztus 27. és 2018. november 29. közötti 95 nap levonását.

[29] Érvelése szerint a Pevtv. 15. § (4) bekezdése nem értelmezhető akként, hogy a bírósági eljárás előrehaladását nem szolgáló időtartam, melynek során a bíróság az észszerű határidőn belüli intézkedést elmulasztja, csak abban az esetben állapítható meg, ha a kérelmező ezt minden esetben kifogásolja. A Pevtv. 15. § (5) bekezdése éppen ezért ad mérlegelési lehetőséget. Amennyiben a bíróság által elhárítható okból húzódik az eljárás és a félnek a mulasztás nem róható fel, nem indokolt, hogy a fél minden alkalommal eljárás elhúzódása miatti kifogást terjesszen elő. A kifogás nem kötelezően igénybe veendő jogorvoslat.

[30] A perköltség vonatkozásában előadta, hogy megbízási szerződésben 300 000 forintos ügyvédi munkadíjat kötöttek ki. Az elsőfokú bíróság elmulasztotta figyelembe venni, hogy a kérelem elkészítéséhez a vonatkozó peranyagot, jogszabályokat és joggyakorlatot is át kellett tekinteni, a tetemes peranyag átnézése önmagában több óra volt, ezért az elsőfokú eljárásban kért 200 000 forintos ügyvédi munkadíj nem volt eltúlzott.

[31] A kérelmezett fellebbezésében az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatásával kérte marasztalásának összegét 770 800 forint vagyoni elégtételre és 38 540 forint elsőfokú perköltségre mérsékelni. Érvelése szerint az elsőfokú bíróság a Pevtv. 15. § (4) bekezdését, továbbá az 1952. évi Pp. 95. § (2) bekezdését és 142. § (1) bekezdését tévesen értelmezve jutott arra a következtetésre, hogy az általa megjelölt időszakok az eljárás számított időtartamából nem vonhatóak le. Az egyes időszakok vonatkozásában az elleniratban foglaltak mellett az alábbiakat adta elő.

[32] A 2014. június 5. és 2014. augusztus 21. közötti időszak vonatkozásában hivatkozott arra, hogy a jogi képviselővel eljáró kérelmező az eljárási szabályokkal és a perbíróságra vonatkozó intézkedési kötelezettséggel, így az 1952. évi Pp. 95. § (1) bekezdésében foglaltakkal is tisztában volt. A bíróságnak a keresetlevelet legkésőbb 2016. június 4. napjáig kellett megvizsgálni és intézkedést foganatosítani, ez csak 78 nappal később történt meg, melyről a kérelmező jogi képviselője csak 2014. augusztus 27. napján értesült. Figyelemmel arra, hogy a kérelmezőnek már 2014. június 5. napján észlelnie kellett a bíróság

mulasztását, a törvénykezési szünet időtartamának jelentősége nem volt, a bíróság inaktivitásának a kérelmező számára is nyilvánvalónak kellett lennie.

[33] A 2014. szeptember 20. és 2014. november 27. közötti időtartam vonatkozásában előadta, hogy a vagyoni elégtétel csökkentésére a kérelmezőtől eltérő perbeli szereplő magatartása nem adhat alapot, azonban jelen esetben az adott időszak levonását az eljáró bíróság mulasztása miatt kérte. A 2014. szeptember 11. napjára kitűzött tárgyaláson a kérelmező jogi képviselője is jelen volt, annak elhalasztásáról az 1952. évi Pp. 119. § (1) bekezdésében írt iratbetekintési jog gyakorlásával a kérelmező is értesülhetett. Habár az eljáró bíró 2014. szeptember 18-án kérte az iratot átszignálás érdekében bemutatni a bíróság elnökének, az új bíró kijelölése csak 2014. november 27. napján történt meg, melyet a kérelmezőnek is észlelnie kellett.

[34] A 2014. november 28. és 2015. március 12. közötti 105 nap vonatkozásában az elsőfokú bíróság nem adta egyértelmű indokát annak, hogy miért nem volt elvárható a kérelmezőtől az eljárás elhúzódása miatti kifogás előterjesztése. Az eljáró bíróság elnöke 2014. november 27. napján szignálta át az eljárás iratait, a kijelölt bírónak 2014. december 29. napjáig kellett intézkednie, intézkedés mégis csak 2015. március 12. napján történt, habár a kérelmező 2015. január 23. napján ideiglenes intézkedés iránti kérelmet is benyújtott. Az 1952. évi Pp. 119. § (1) bekezdése szerinti iratbetekintés során a késedelemről a kérelmező is értesülhetett, a jogi képviselővel eljáró kérelmezőtől az eljárás elhúzódása miatti kifogás előterjesztése elvárható volt.

[35] A 2016. február 22. és 2016. július 18. közötti időtartam vonatkozásában állította, hogy a tárgyalás elhalasztásának időpontjában nem állt fenn olyan körülmény, amely kizárta volna a tárgyalás elhalasztásával egyidejűleg új hatánap kitűzését; ezzel ellenétes álláspontját az elsőfokú bíróság nem indokolta.

[36] A 2016. szeptember 22. és 2016. október 31. közötti időszak vonatkozásában szintén arra hivatkozott, hogy az 1952. évi Pp. 142. § (1) bekezdése szerint a bombariadót követő napon intézkedni kellett volna a folytatólagos tárgyalás kitűzéséről, a kérelmező pedig ezen naptól terjeszthetett volna elő ennek elmulasztása okán eljárás elhúzódása miatti kifogást.

[37] A 2016. október 24. és 2017. június 26. közötti 246 nap levonását is kérte hangsúlyozva, hogy bár a perbíróság az eljárás befejezése érdekében fogantatosított intézkedéseket, azonban a pszichológus szakértő kirendeléséről 2016. április 6. napját követően nem intézkedett, annak ellenére, hogy arra legkésőbb 2016. október 24. napjáig köteles lett volna. Mivel a per már 2 éve folyamatban volt, a kérelmezőtől elvárható volt eljárás elhúzódása miatti kifogás előterjesztése.

[38] Az eljáró bíróság 2018. április 25. napján a vagyoni kereset tárgyalását a bontóperben hozott részítélet jogerőre emelkedéséig felfüggesztette. A részítélet 2018. július 9. napján jogerőre emelkedett, a bíróságnak ezt 30 napon belül meg kellett volna állapítania, erre azonban csak 2019. február 25. napján került sor, amely 232 nap intézkedési késedelmet jelentett. Az eljárás előrehaladását ezen időtartam nem szolgálta, a kérelmezőtől elvárható volt az eljárás elhúzódása miatti kifogás előterjesztése.

[39] Sérelmezte továbbá, hogy az elsőfokú bíróság a veszélyhelyzettel érintett időszakokat sem vonta le az eljárás számított időtartamából. A veszélyhelyzet bevezetése állampolgári érdekként a kérelmező és a bíróság érdekkörébe is eső okként merült fel, mely a bírósági eljárás előrehaladását nyilvánvalóan nem szolgálta, ezért változatlanul kérte annak levonását a Pevtv. 15. § (3) és (4) bekezdése alapján.

[40] Szintén sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság az eljárás számított időtartamából nem vonta le a szakértői vélemény késedelmével érintett 207 napot. E körben az egyé

bizonyításnak nem tulajdonított jelentőséget, kiemelte, hogy a 2022. szeptember 1. napjára kitűzött tárgyalást kizárólag a szakértő mulasztása miatt kellett elhalasztani, így jelentősen hozzájárult a pertartam növekedéséhez. Ezen időmúlást méltánytalan a kérelmezett terhére értékelni, ezért kérte annak levonását a Pevtv. 15. § (5) bekezdése alapján.

[41] Szintén kérte levonni a 2022. június 23. és 2022. október 11. közötti 111 napot, mivel a mulasztás egyértelműen a kérelmezett érdekkörében merült fel, annak hiányában már 2023. február 23. napján sor kerülhetett volna a tárgyalás berekesztésére. A kérelmezőtől elvárható volt az eljárás elhúzódása miatti kifogás előterjesztése, hiszen a megkeresésre adott válasz már hosszabb ideje rendelkezésre állt.

[42] A perköltség vonatkozásában előadta, hogy pervesztességének aránya az elsőfokú bíróság által megállapított mértékű perköltség megállapítását nem indokolja.

[43] A kérelmező a fellebbezésre tett észrevételében a kérelmezett fellebbezésével érintett rendelkezések tekintetében az elsőfokú végzés helybenhagyását kérte. Továbbra is hivatkozott arra, hogy a bíróság kötelezettsége a rá vonatkozó határidők betartása és az eljárás észszerű határidőn belül történő befejezése, nem a félnek kell rászorítania erre a bíróságot. Az eljárási kifogás nem elég hatékony eszköz, nem indokolt, hogy az egyébként az eljárás elhúzódásának megakadályozására nem alkalmas kifogást a fél minden alkalommal előterjessze. Az, hogy a kérelmező nem élt kifogással, nem tekinthető kimentési oknak a kérelmező oldaláról. Érvelése szerint a perköltség további mérséklése súlyosan aránytalan lenne a kérelem előkészítéséhez, összeállításához és megszerkesztéséhez szükséges időhöz, illetőleg a bírói gyakorlatban elfogadott 20 000 forintos óradíjhoz képest.

[44] A kérelmezett a kérelmező fellebbezésére tett észrevételében a perköltség vonatkozásában kérte, hogy az ítéltábla vegye figyelembe a kérelmező által előterjesztett beadványok hosszát és az ügy bonyolultságát is. Állította, hogy az egyes levonni kért időszakok vonatkozásában részletes indokát adta annak, hogy miért volt elvárható a kérelmezőtől az 1952. évi Pp. 114/A. § szerinti kifogás előterjesztése.

A másodfokú bíróság döntése

[45] Az ítéltábla a kérelmező és a kérelmezett fellebbezését is részben megalapozottnak találta.

[46] Az ítéltábla a Pp. 370. § (1) bekezdése szerint az elsőfokú bíróság végzését a fellebbezések és fellebbezési ellenkérelmek korlátai között bírálta felül. A fellebbezések nem támadták a 2018. március 5. és 2018. március 19. közötti 15, a 2018. május 25. és 2018. június 4. közötti 10 és a 2023. február 23. és 2023. március 8. közötti 34 napra vonatkozóan az elsőfokú bíróság döntését, ezért azt az ítéltábla sem érintette.

[47] A kérelmező fellebbezésével összefüggésben az ítéltábla mindenekelőtt rögzíti, hogy a vagyoni elégtétel intézményét a jogalkotó az Emberi Jogok Európai Bírósága (a továbbiakban: EJEB) Gázsó kontra Magyarország ügyben meghozott ítéletébe foglalt felhívás alapján, az Emberi Jogok Európai Egyezményének 13. cikkében foglalt követelmény teljesítése érdekében vezette be a jogrendszerbe. Az EJEB gyakorlata alapján ugyanakkor a hasonló ügyekben jelentőséget kell tulajdonítani annak, hogy a sérelmet szenvedett felet terheli-e felelősség az időtartam elhúzódása tekintetében és elegendő gondossággal járt-e el. Az 1952. évi Pp. 114/B. § az eljárás elhúzódása miatti kifogás megvizsgálására, elintézésére szigorú határidőket szabott, a kifogás elbírálása körében az eljáró bíróság határidő tűzésével volt felhívható az ügy továbbviteléhez szükséges intézkedés megtételére, illetve az adott ügyben leghatékonyabb intézkedés foganatosítására. A sérelmet szenvedett féltől ezért elvárható volt, hogy amennyiben a bíróság mulasztása kétséget kizáróan felismerhető, igénybe vegye az eljárás érdemi folytatására rendelkezésére álló eszközöket, így az eljárás elhúzódása miatti kifogást. Téves és a jogszabály rendelkezésével ellentétes ezért a kérelmező

azon hivatkozása, hogy az eljárás elhúzódása miatti kifogás előterjesztésének előterjesztése tőle általánosságban nem volt elvárható.

[48] Hangsúlyozza az ítéltábla, hogy az eljárás elhúzódása miatti kifogás elmulasztásának következményeit a vagyoni elégtételre való jogosultság szempontjából egyedileg, a jogintézmény céljával, a sérelem orvoslására alkalmasságával, és mindezek alapján a féltől elvárható magatartással összefüggésben kell értékelni (Debreceni Ítéltábla Pkf.II.20.345/2022/2. – közzétéve:BDT2023.4600, Pkf.II.20.404/2022/2. – közzétéve:BDT2023.4644, Pkf.II.20.003/2023/2. – közzétéve:BDT2023.4620, Pkf.II.20.032/2023/2., Pkf.II.20.055/2023/2., Pkf.II.20.147/2023/2., Pkf.II.20.155/2023/2.). Az igénybevétel elmulasztását nem lehet mechanikusan, formálisan megítélni. Az EJEB SZAXON kontra Magyarország ügyben (no.54421/21.) rögzített megállapítása szerint a Pevtv. 15. § (4) bekezdésének alkalmazása körében kialakult ítélkezési gyakorlat tükrözi a Bíróság ítélkezési gyakorlatát, a rendelkezés alkalmazása nem teszi eleve hatástalanná a törvény által biztosított jogorvoslatot annak figyelembevétele mellett sem, hogy 2022. január 1-je előtt a hazai eljárásokban részt vevő felek nem tudtak erről a követelményről (24. bekezdés).

[49] Az elsőfokú bíróság által a Pevtv. 15. § (4) bekezdése szerint levont egyes időtartamokat ezért egyedileg kellett vizsgálni a másodfokú eljárásban is.

[50] A 2015. július 2. és 2015. október 20. közötti 111 napot érintően az ítéltábla nem osztotta az elsőfokú bíróság által kifejtetteket. 2015. április 8. napján a bíróság a bontóperben tartott első tárgyalást az 1952. évi Pp. 285. § (4) bekezdése alapján halasztotta el. A kérelmező 2015. június 2. napján érkezetten kérte az eljárás folytatását; az 1952. évi Pp. 285. § (4) bekezdése szerint a bíróság a tárgyalás folytatására csak a kérelem benyújtását követő 30 nap eltelte után tűzhetett határnapot. Ezen rendelkezés szerint a kérelem beérkezését követő harminc napon belül a bíróság nem intézkedhetett a tárgyalás kitűzéséről sem; arra csak 2015. július 2. után volt lehetősége. Figyelemmel az általános ügyintézési határidőre és az ítélkezési szünet időtartamára is, a bíróság ezért 2015. szeptember 10. napjáig késedelem nélkül tűzhetne volna ki a folytatólagos tárgyalás időpontját. A bíróság ugyan ezen határidőn belül nem intézkedett; ám a kérelmező 2015. október 7. napján kelt beadványban ezt kifejezetten sérelmezte. A kérelmező ezen beadványa ugyan nem az 1952. évi Pp. 114/A. § szerinti eljárás elhúzódása miatti kifogás, ám a kérelmező abban kifogásolta az eljárás megakadását, a beadvány egyértelműen az eljárás folytatását kívánta kikényszeríteni. A bíróság azonban ezt követően intézkedett, amelyből következően az eljárás elhúzódása miatti kifogás sem vezetett volna eredményre, annak ezt követő benyújtása nem volt elvárható. Mindezekre figyelemmel ezen időszak az elsőfokú bíróság álláspontjával szemben nem vonható.

[51] Az elsőfokú bíróság ugyanakkor jogszabálysértés nélkül számította le az eljárás időtartamából a 2016. november 1. és 2016. december 13. közötti 43 napot. A 2016. szeptember 21. napjára kitűzött tárgyalást a bíróság bombariadó miatt a tárgyalás megkezdése előtt halasztotta el. Az 1952. évi Pp. 142. § (1) bekezdése új határnap halasztással egyidejű kitűzését az ügy körülményeire figyelemmel írja elő; ez esetben ugyanakkor a halasztás körülményei – a halasztás indoka – miatt a folytatólagos tárgyalás időpontjának a halasztással egyidejű meghatározása nem volt elvárható. A kérelmezőnek is észlelnie kellett, hogy a tárgyalás elhalasztását követően a bíróság részéről semmilyen intézkedés nem történt. Egyetértett az ítéltábla az elsőfokú bírósággal abban, a tárgyalás elhalasztását követő mintegy másfél hónap elteltével a már egyébként is két éven túl folyamatban lévő ügyben a kérelmezőnek is észlelnie kellett a bíróság inaktivitását, és elvárható volt tőle az eljárás folytatása érdekében a rendelkezésére álló eszközök, így az eljárás elhúzódása miatti kifogás előterjesztése is.

[52] A 2018. augusztus 27. és 2018. november 29. közötti 95 nap vonatkozásában rögzíti az ítéltábla, hogy az eljáró bíróság 2018. április 25. napján a házasság felbontásáról részítéletet hozott és a felperes vagyoni jogi keresetének tárgyalását a részítélet jogerőre emelkedéséig felfüggesztette. A kérelmező a részítéletet 2018. június 4. napján vette kézhez, majd az 1952. évi Pp. 225. § (1) bekezdésében írt határidőben a részítélet kiegészítését kérte. A bíróság ezen kérelem elbírálása érdekében tűzött ki tárgyalást 2018. július 11. napján, majd 2018. augusztus 22. napján ezen tárgyalás elhalasztásáról intézkedett. A kérelmezett által felhívott 1952. évi Pp. 142. § (1) bekezdése arra az esetre írta elő a halasztással egyidejűleg a folytatólagos tárgyalás időpontjának közlését, ha azt az ügy körülményei nem zárták ki. Ennek megítélése – törvényi támpont hiányában – a bíró mérlegelésén nyugodott. Amennyiben az eljáró bíró úgy ítélte meg, hogy a folytatólagos tárgyalás halasztással egyidejű kitűzésének feltételei nem állnak fenn, ezen mérlegelésen alapuló döntése önmagában nem tekinthető olyan határidő-mulasztásnak, amely az 1952. évi Pp. 114/A. § szerint előterjesztett eljárás elhúzódása miatti kifogással elhárítható. Ezen határidő nem minősül az 1952. évi Pp. 114/A. § (2) bekezdés a) pontja szerinti konkrét határidőnek, az ügy körülményeinek téves felmérése legfeljebb a célszerűtlen pervezetés körébe eshet, amely a vagyoni elégtétel iránti igény elbírálása szempontjából irreleváns. Értelemszerűen nem alkalmas a sérelem orvoslására a 114/A. § (2) bekezdés b) pontjára alapított kifogás sem. Az 1952. évi Pp. 114/A. § (2) bekezdés c) pontjának alkalmazása pedig akkor merülhet fel, ha a bíróság a tárgyalás elhalasztását követően a perek ésszerű időn belül történő befejezésére irányuló kötelezettségét azáltal mulasztja el, hogy habár az érdemi intézkedéshez szükséges idő eltelt, ilyen intézkedést nem foganatosított. A mulasztás azonban ez esetben sem önmagában a folytatólagos tárgyalás halasztással egyidejű kitűzésének elmaradása.

[53] Az ítéltábla figyelemmel volt ugyanakkor arra, hogy jelen esetben a kiskorú gyermek után járó hátralékos gyermektartásdíj vonatkozásában kért kiegészítés miatt volt szükséges a tárgyalás megtartása, a bíróság ennek ellenére a már kitűzött tárgyalást anélkül halasztotta el, hogy a tárgyalásra határnapot tűzött volna és új határnap kitűzéséről az általános ügyintézési határidőben sem rendelkezett. A kérelem tárgyára is tekintettel az ítéltábla akként ítélte meg, hogy a kérelmezőnek legkésőbb akkor észlelnie kellett volna, hogy sem a kiegészítés, sem a vagyoni jogi kereset tárgyában nem jár el a bíróság, amikor a részítélet jogerejéről küldött értesítéssel egyidejűleg sem történt további érdemi intézkedés. Ennek megfelelően 2018. október 1. napjától az eljárás elhúzódása miatti kifogás előterjesztése a kérelmezőtől elvárható volt, ezért az ítéltábla ezen időszakból az elsőfokú bírósággal szemben csupán a 2018. október 1. és 2018. november 29. közötti 59 napot találta levonhatónak.

[54] A kérelmezett fellebbezésével érintett időszakok vonatkozásában az ítéltábla részben osztotta az elsőfokú bíróság indokait. Egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy a 2014. június 5. és 2014. augusztus 21. közötti 78 nap levonása az eljárás számított időtartamából a Pp. 15. § (4) bekezdése alapján nem indokolt. Kétségtelen, hogy a kérelmező 2014. május 5. napján a bíróság végzésére pontosított keresetét előterjesztette, azt az 1952. évi Pp. 124. § (1) bekezdése alapján a bíróságnak harminc napon belül meg kellett volna vizsgálnia és meg kellett volna tennie a szükséges intézkedéseket, amelyet elmulasztott. Helytállóan értékelte ugyanakkor a Pp. 15. § (5) bekezdése szerint az elsőfokú bíróság, hogy az eljárás ezen kezdeti szakaszában az eljárási határidők betartásában bízó féltől még kizárólag a kiemelkedően hosszú időtartamú inaktivitás észlelése esetén várható el az eljárás elhúzódása miatti kifogás előterjesztése. Bár a bíróság tényleges intézkedéséig 78 nap telt el, ennek nagyobb része az ítélkezési szünet időtartamára esett; az eljárás ezen szakaszában ezért a féltől a kifogás előterjesztése nem volt elvárható. Utal arra is az ítéltábla, hogy 2014. augusztus 21. napján, tehát a törvénykezési szünetet közvetlenül követő napon a bíróság 2018. szeptember 11. napjára tűzött tárgyalást, a törvénykezési szünetre is tekintettel az előírt

határidőben történt intézkedés esetén sem volt várható ezt jóval megelőző időpontra a tárgyalás kitűzése.

[55] A 2014. szeptember 20. és 2014. november 27. közötti 69 nap, valamint a 2014. november 28. és 2015. március 12. közötti 105 nap vonatkozásában ugyanakkor az ítéltábla csak részben osztotta az elsőfokú bíróság által kifejtetteket. A 2014. szeptember 11. napjára kitűzött tárgyalást az alperesnek történt kézbesítés szabályszerűtlensége miatt nem lehetett megtartani, azonban a bíróság részéről ezt követően 2015. március 12. napjáig az ügy előre vitelét szolgáló intézkedés nem történt. A kérelmezett helytállóan hivatkozott arra, hogy az ügy más tanácsra történő kiosztása a bíróságok egységes iratkezelési szabályzatáról szóló 17/2014. (XII.23.) OBH utasításban (Beisz.) írt határidőn túl történt; az átosztás időpontjáról a bíróság a kérelmezettet nem értesítette. Az 1952. évi Pp. 119. § (1) bekezdésében szabályozott iratbetekintési jog a fél számára csupán jogosultságot jelent, de nem teremt kötelezettséget arra nézve, hogy folyamatosan tájékozódjon az ügy állásáról; az iratbetekintés elmulasztása a terhére nem értékelhető. A kérelmező bíróság értesítésből származó tudomása szerint 2014. szeptember 11. után a perben semmilyen eljárási cselekmény nem történt, még az eljárási határidők betartásában bízó félnek is észlelnie kellett ezért a bíróság inaktivitását. Figyelemmel arra is, hogy a per kiskorú gyermek felügyeleti jogát is érintette, és még az első tárgyalás megtartására sem került sor, a kérelmezőtől legkésőbb 2014. november 1. napjától már elvárható lett volna az inaktivitás sérelmezése, az eljárás elhúzódása miatti kifogás benyújtása, ezért az ítéltábla az eljárás számított időtartamából a 2014. november 1. és 2014. november 27. közötti 27 napot levonta.

[56] A kérelmezőt az ügy másik tanácsra történt kiosztásáról nem értesítették, az egyébként érdemi, az ügy előrehaladását szolgáló intézkedésnek nem is tekinthető. A kérelmező ugyanakkor 2015. január 20. napján kelt keresetváltoztatásban és ideiglenes intézkedés iránti kérelemben kérte soron kívül kitűzni a tárgyalást. A kérelmező ugyan formailag nem az 1952. évi Pp. 114/A. § (1) bekezdése szerinti eljárás elhúzódása miatti kifogást terjesztett elő, azonban kifejezésre juttatta, hogy az eljárás előrehaladása érdekében szükséges intézkedések elmulasztását sérelmezi. Figyelemmel az 1952. évi Pp. 156. § (3) bekezdésére is, ezen beadványára tekintettel alappal várhatta a bíróságtól a szükséges intézkedések megtételét. Az ítéltábla ezért a Pevtv. 15. § (4) bekezdése alapján a 2014. november 28. és 2015. január 20. közötti 53 napot szintén vont le az eljárás számított időtartamából.

[57] A 2016. február 22. és 2016. július 18. közötti 148 nappal összefüggésben az ítéltábla visszautal az 1952. évi Pp. 142. § (1) bekezdésével összefüggésben már kifejtettekre. A vagyoni elégtétel megfizetése iránti eljárásban a pervezetés célszerűsége nem vizsgálható felül; az eljárt bíróság az ügy körülményei alapján akként ítélte meg, hogy a tárgyalás elhalasztásával egyidejűleg nem indokolt a folytatólagos tárgyalás kitűzése, ezen mérlegelési tevékenysége jelen eljárásban nem vizsgálható felül.

[58] Az elsőfokú bíróság helytállóan utalt arra, hogy a Pevtv. 15. § (4) bekezdése alapján az eljárás időtartamába az eljárás előrehaladását nem szolgáló, szükségtelenül eltelt, a bíróság érdekkörében elhárítható ok miatt felmerült időtartam nem számítható be az eljárási kifogás előterjesztésének hiányában. A Pevtv. célja a fél eljárás elhúzódásával elszenvedett jogsérelmének kompenzálása, a törvény az eljárás elhúzódása miatti kifogás előterjesztésének hiányában sem valamennyi olyan időtartamot rendeli levonni, amikor a bíróság a rá irányadó határidőt elmulasztotta, hanem csupán azon időszakokat, amelyek a bírósági eljárás előrehaladását ténylegesen nem szolgálták, azaz azok inaktívak voltak. Az elsőfokú bíróság helytállóan rögzítette, hogy a 2016. február 22. napján megtartott tárgyalást követően további bizonyítást folytatott le a bíróság, a már foganatosított megkeresésekre iratcsatolás, környezettanulmány, iskolai jellemzések érkeztek, a felek további bizonyítást indítványoztak.

A bíróság 2016. április 16. napján küldte meg az iratokat a feleknek; ezen időpontig eltelt idő tehát nem volt inaktív, nem szükségtelenül telt el. Az iratokat a kérelmező jogi képviselője 2016. április 21. napján vette kézhez; a bíróság az iratok megküldésével egyidejűleg a felekhez felhívást nem intézett, a tárgyalásra határnapot nem tűzött ki, további eljárási cselekmény 2016. július 18. napjáig nem történt; ezen időszak már ténylegesen inaktív volt. Az ítéltábla megítélése szerint ezen inaktivitást a kérelmezőnek legkésőbb 2016. május 30. napján észlelnie kellett, így 2016. június 1. napjától az eljárás elhúzódása miatti kifogás előterjesztése már elvárható volt. A 2016. június 1. és 2016. július 18. közötti 48 nap ezért szintén levonandó.

[59] A 2016. szeptember 22. és 2016. december 13. közötti időtartam vonatkozásában az ítéltábla a [49] bekezdésben írtakra utal vissza; kiemelve, hogy a halasztás körülményeire tekintettel, figyelemmel a kérelmező által 2016. szeptember 23. napján benyújtott, bizonyítási indítványt is tartalmazó előkészítő iratra az eljárás elhúzódása miatti kifogás előterjesztése nem volt elvárható a kérelmezőtől.

[60] Az ítéltábla a 2016. október 24. és 2017. június 26. közötti 246 nap levonhatóságával összefüggésben rögzíti, hogy a 2016. november 1. és 2016. december 13. közötti időszakkal mind az elsőfokú bíróság, mind az ítéltábla csökkenteni rendelte az eljárás számított időtartamát ([49] és [58] bekezdések), ez az időtartam már nem volt vizsgálható. Az eljáró bíróság 2016. december 13. napján tárgyalást tűzött ki, melyet 2017. január 16. napján érdemben megtartott, 2017. február 13. napján szintén tárgyalás volt. Ahogyan az elsőfokú bíróság helytállóan rámutatott: ezen időszakban a bíróság az eljárás előrehaladását szolgáló eljárási cselekményeket foganatosított. Az a választott pervezetés, hogy a szakértői bizonyítás elrendelését megelőzően további nyilatkozatokat szerzett be, eljárási cselekményeket foganatosított, az eljárás elhúzódása elleni kifogással nem sérelmezhető, mivel az nem alkalmas jogorvoslat annak az orvoslására, hogy a bíróság formálisan nem mulaszt határidőt, hanem az eljárás elhúzódását a nem megfelelően választott pervezetés idézi elő (DIT Pkf.II.20.404/2022/2 – megjelent BDT2023.4644.). Ezért ezen időszak valóban nem volt levonható. Azonban a 2017. február 13. napján megtartott tárgyalást a bíróság kifejezetten a szakértő kirendelése érdekében halasztotta el, arról az általános ügyintézési határidőre tekintettel 2017. március 13. napjáig intézkedhetett késedelem nélkül. Ennek ellenére 2017. június 26. napjáig a bíróság ezen időpontig semmilyen eljárási cselekményt nem végzett. Az ítéltábla mérlegelése szerint a kérelmezőtől ezért legkésőbb 2017. április 25. napját követően elvárható volt a bíróság inaktivitásának észlelése és az eljárás elhúzódása miatti kifogás benyújtása, ezért a 2017. április 25. és 2017. június 26. közötti 63 napot szintén levonta.

[61] Az elleniratban megjelölt 2018. július 9. és 2019. február 25. közötti időtartamot érintően a kérelmezett helytállóan hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság a részítélet jogerejének megállapításáról a feleket a jogszabályban írt határidőn túl értesítette: a részítélet az 1952. évi Pp. 290. § (6) bekezdésére tekintettel a házasság felbontása tekintetében is 2018. július 9. napján jogerőre emelkedett, az 1952. évi Pp. 230/A. § (3) bekezdése szerint erről 8 napon belül kellett volna a feleket értesíteni. A határidő a törvénykezési szünetre is tekintettel 2018. augusztus 23. napján telt el; az ténylegesen csak a 2018. szeptember 27. napján kelt intézkedéssel történt meg. Az ítélezési gyakorlat szerint figyelembe kell venni azonban, hogy a kérelmező ellenfele már 2018. szeptember 11. napján kérte a jogerősített részítélet kiadását. Emellett értékelni kellett, hogy a bíróság a részítélet jogerőre emelkedéséig felfüggesztette a per tárgyalását, a kérelmező pedig a részítélet kiegészítését kérte, amellyel összefüggésben a bíróság 2018. július 11. napján tárgyalást tűzött ki 2018. augusztus 30. napjára; ezen időszakban tehát a kérelmező észlelése szerint az eljárás előrehaladását szolgáló intézkedések történtek. A tárgyalást ugyan a bíróság 2018. augusztus

22. napján elhalasztotta azzal, hogy hivatalból tűz határnapot, azonban a már kifejtettek szerint ezzel összefüggésben a kérelmezőtől 2018. október 1. napját megelőzően a tárgyalás elhúzódásának sérelmezése nem volt elvárható; a 2018. október 1. és 2018. november 29. közötti időszakkal pedig már csökkentette a bíróság az eljárás időtartamát. A perben ugyanakkor 2018. szeptember 27. napjától 2018. december 28. napjáig semmilyen intézkedés nem történt, amelyet a kérelmezőnek is észlelnie kellett. Ezen időszakban a jogi képviselővel eljáró kérelmezőnek arról is tudomása volt, hogy habár a részítélet jogerőre emelkedett, a bíróság a vagyoni jogi kereset tárgyalásának felfüggesztését nem szüntette meg, ugyanakkor a részítélet kiegészítése érdekében sem járt el. Az ítéltábla egyetértett a kérelmezettel ezért abban, hogy a 2018. november 30. és 2018. december 28. közötti 28 napot az eljárás számított időtartamából a Pevtv. 15. § (4) bekezdése szerint le kell vonni, mivel az eljárás elhúzódása miatti kifogás előterjesztése elvárható volt a kérelmezőtől. Figyelemmel arra, hogy 2018. december 28. napján az eljárás előrehaladását szolgáló intézkedésként a bíróság a tárgyalást kitűzte, és a 2019. január 29. napján megtartott tárgyaláson a részítélet kiegészítéséről rendelkezett, majd 2019. február 25. napján elrendelte az eljárás folytatását, ezen időszakban mulasztása már nem állapítható meg, így ezen időszak levonására a Pevtv. 15. § (4) bekezdése alapján nincs lehetőség.

[62] Az elsőfokú bíróság jogszabálysértés nélkül mellőzte a per számított időtartamának meghatározása során a járványügyi helyzet miatt a 2020. március 16. és 2020. június 9., valamint a 2021. március 8. és 2021. április 9. közötti időszakok levonását. A Pevtv. 15. § (3) és (4) bekezdései kizárólag a bíróság vagy a kérelmező fél érdekkörében felmerült, elhárítható ok miatt, szükségtelenül eltelt idő figyelmen kívül hagyását engedik, és ehhez képest a mérlegelési szempontokat meghatározó 15. § (5) bekezdése is csak a bírósági eljárásban félnek minősülő kérelmező, valamint a bírósági eljárást lefolytató bíróság eljárási cselekményének értékelését hívja fel. A járványügyi helyzet ugyanakkor nem a kérelmezők és nem a bíróság érdekkörében felmerülő elhárítható, hanem érdekkörükön kívüli elháríthatatlan ok volt (Debreceni Ítéltábla Pkf.II.20.345/2022/2 – megjelent BDT2023.4600.), akkor is, ha a tárgyalás elhalasztása össztársadalmi érdek. A Pevtv. 15. § (4) bekezdésével összefüggésben mutat rá továbbá az ítéltábla, hogy az eljárás elhúzódása miatti kifogás eredményre sem vezethetett volna.

[63] A 2021. november 29. és 2022. június 23. közötti 207 nap vonatkozásában az ítéltábla egyetértett az elsőfokú bíróság indokaival. A fellebbezésben maga a kérelmezett sem vitatta, hogy az eljáró bíróság a szakértői vélemény benyújtásáig is foganatosított eljárási cselekményeket; az eljárás előrehaladása szempontjából ezen időszak a szakértői vélemény előterjesztésének késedelme mellett sem szükségtelenül telt el. Ahogyan az ítéltábla a végzés [57] bekezdésében már kifejtette: a törvény az eljárás elhúzódása miatti kifogás előterjesztésének hiányában is kizárólag azon időtartamokat rendeli levonni, amelyek a bírósági eljárás előrehaladását ténylegesen nem szolgálták, azaz azok inaktívak voltak. A folyamatos eljárási cselekmények mellett a kérelmezőtől nem volt elvárható az eljárás elhúzódása miatti kifogás előterjesztése. A fellebbezéssel összefüggésben mutat rá az ítéltábla, hogy a vagyoni elégtétel bevezetése során a jogalkotó olyan szabályozási modellt alkotott, ahol rögzíti azt az időtartamot, amelynek meghaladása esetén a fél az eljárások észszerű időn belüli befejezéséhez való joga sérelme folytán vagyoni kompenzációra jogosult, amely összegét csak a saját felróható közrehatása csökkentheti – akár azért, mert ő okozta egyes eljárási szakaszok elhúzódását vagy azért, mert nem élt az elhúzódás megakadályozására alkalmas törvényes jogorvoslati eszközökkel (Debreceni Ítéltábla Pkf.II.20.345/2022/2 – megjelent BDT2023.4600.), méltányosságból az eljárás számított időtartama nem csökkenthető. A Pevtv. 15. § (5) bekezdése sem ad a bíróság és a felek érdekkörében felmerült elhárítható okokon kívüli más okból lehetőséget a levonásra; így a

szakértő bírósági felhívást mellőző magatartása sem ad alapot az eljárás számított időtartamának csökkentésére.

[64] A 2022. június 23. és 2022. október 11. közötti 111 nap levonását a kérelmező az elleniratban kifejezetten a Pevtv. 15. § (5) bekezdésére hivatkozva kérte; ahogyan az elsőfokú bíróság is helytállóan rámutatott, ezen rendelkezés ugyanakkor nem teremt önálló, a Pevtv. 15. § (3) és (4) bekezdésében foglaltaktól elkülönült, önálló levonási okot. A kérelmezett fellebbezésében ugyanezen időtartam levonását már a Pevtv. 15. § (4) bekezdése alapján indítványozta. A fellebbezésben foglalt ezen ellenkérelem-változtatás a Pp. 373. § (1) bekezdésébe ütközik; érdemben ezért nem volt vizsgálható, hogy a bíróság érdekkörében felmerült elhárítható ok miatti szükségtelen időmúlás miatt a kérelmezőtől az eljárás elhúzódása miatti kifogás előterjesztése elvárható volt-e.

[65] A kérelmező az eljárás 2014. március 25. és 2023. október 10. közötti időtartamát 3482 napban jelölte meg, és ezen napok után kérte vagyoni elégtétel megfizetésére kötelezni a kérelmezettet; a megjelölt 3482 nap a Pevtv. 9. § (4) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 342. § (1) bekezdése alapján kötötte a bíróságot. A fellebbezésekre tekintettel az ítéltábla azt állapította meg, hogy ezen időtartam a Pevtv. 15. § (4) bekezdése alapján összesen 321 nappal csökkentendő, ekként a kérelem 3161 nap tekintetében alapos; a kérelmezőt a polgári peres eljárás elhúzódásával kapcsolatos vagyoni elégtétel mértékéről és a kifizetendő összeg számításának szabályairól 372/2021. (VI.30.) Korm. rend. szerint 1 264 400 forint vagyoni elégtétel illeti meg.

[66] A kérelmező pernyertességének aránya ennek megfelelően 90,7%-ra csökkent, a Pp. 83. § (1) bekezdése értelmében perköltségre is ennek arányában tarthat igényt. A kérelmező az Ükr. 2. § (1) bekezdése szerint az elsőfokú eljárásra (figyelemmel a fellebbezésben írtakra is) 200 000 forint ügyvédi munkadíjat számított fel, a pernyertesség arányában ebből 181 400 forint illetné meg. A kérelmezett perköltségét az Ükr. 3. § (2) bekezdés a) pontja alapján 69 640 forintban számította fel; ugyanakkor figyelemmel az Ükr. 3. § (4) bekezdésére a kérelem teljes elutasítása esetén is csak ennek 50%-a illetné, ettől eltérő tartalmú megbízási szerződést nem csatolt. A kérelmezettet ekként a pernyertességével arányosan 3238 forint ügyvédi munkadíjra tarthat igényt. A kettő egybeszámítása mellett a kérelmezőt 178 162 forint ügyvédi munkadíj illetné.

[67] Az ítéltábla egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy indokolt a kérelmezettet illető ügyvédi munkadíj mérséklése az Ükr. 2. § (2) bekezdése alapján, E körben kellett figyelembe venni a jelen eljárás nemperes jellegét, továbbá azt, hogy a kérelmező az elsőfokú eljárás során csupán egy három és fél oldalas kérelmet szerkesztett, amelynek jelentős részét teszi ki a tényállás ismertetése. A fellebbezéssel összefüggésben rögzíti az ítéltábla, hogy habár az alapügy jelentős terjedelmű, a tényállás megismerése a jogi képviselő számára jelentős időráfordítást nem igényelt, hiszen az alapeljárás túlnyomó részében a kérelmező jogi képviselőjeként részt vett. Ugyanakkor a kérelemből is megállapíthatóan a jogi képviselő a kérelem elkészítéséhez mind a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket, mind a bírói gyakorlatot tanulmányozta, amely időráfordítást szükséges elismerni. Az ítéltábla ezért akként ítélte meg, hogy az elsőfokú bíróság az ügyvédi munkadíjat túlzottan mérsékelte, és annak összegét az elsőfokú eljárásra 100 000 forintban határozta meg. A kérelmezett fellebbezésében megállapítani kért ügyvédi munkadíj mértéke nyilvánvalóan nem áll arányban a kérelmező jogi képviselőjének tevékenységével és a piaci viszonyokkal sem (Kúria Pfv.II.20.887/2023/6.).

[68] A pernyertesség arányának változására tekintettel módosította az ítéltábla a kérelmező által az állam javára megfizetendő illeték összegét is. A kérelmező a Pp. 102. § (1) bekezdése szerint a feljegyzett 41 784 forint illetékből 3886 forintot köteles megtéríteni, míg a fennmaradó 37 898 forint az állam terhén marad.

[69] Az ítéltábla mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság végzését a Pevtv. 9. § (4) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 389. § szerint irányadó 383. § (2) bekezdése szerint részben megváltoztatta, egyebekben helybenhagyta.

[70] A kérelmező fellebbezése a per fő tárgya, az őt illető vagyoni elégtétel összegét tekintve nem vezetett eredményre, míg a kérelmezett fellebbezése 28 800 forint összegben eredményes volt; pernyertességének aránya saját fellebbezésével összefüggésben mindössze 5%-os. Az ítéltábla a Pp. 83. § (2) bekezdése utolsó fordulatának alkalmazásával ezért akként döntött, hogy mindkét fél maga köteles a másodfokú eljárással felmerült költségének viselésére.

[71] A fellebbezések az előzőek szerinti eredményessége alapján a kérelmező a Pp. 102. § (1) bekezdése folytán köteles megfizetni az illetékeljegyzési joga folytán le nem rótt, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 47. § (1) bekezdése szerinti mértékű 7000 forint fellebbezési illetéket, és a kérelmezett fellebbezésével összefüggésben feljegyzett 15 672 forint fellebbezési illeték 5%-át, azaz 784 forintot. A kérelmezett fellebbezésével összefüggésben le nem rótt további 14 888 forint illeték az állam terhén marad.

Debrecen, 2024. június 18.

Dr. Pribula László s.k. a tanács elnöke, Dr. Gárdosi Judit s.k. előadó bíró, Dr. Répássy Árpád s.k. bíró